

Portam hanc nominant alii *Pierreport*, *Petraportam* alii *Pierre-pertus* *Petram pertusam*. Descriptam vere accurateque ab Sebastiano Munstero, Merula, qui eam aliquando transgressus, testatur. Inscriptionem supra Portam hanc claram idem deprehendit, nisi quod primæ vocis litteræ reliquis magis sint extritæ.

N. ANGUSTI VIA DVCTA PER ARDVAMONTIS

FECIT ITER PETRAM SCINDENS IN MARGINE FONTIS.

Per hunc fontem intelligit Poeta Byrsam amnem, qui ibi ex Petra magna Aquarum vi erumpit. Procurrit inde Iura versus Libonorum inter Helvetios Sabaudosque; quos ad Vulturum respicit, & Burgundos, quos ad Carum relinquit (unde & apud Cæsarem lib. i. duobus locis Iura Sequanos ab Helvetiis dividit) secus varios lacus, quorum præcipuus Lemannus; ubi longe lateque; *Mons S. Claudii* nuncupatus ad Rodanum tandem terminatur. De aliis, qui ad Gallias etiam nonnihil spectant, de *Pyrenæo*, inquam, dixi, in Descriptione Hispaniæ; de que Alpibus disseram, ubi Italiam percurrendum mihi erit. Silvæ Galliis sunt frequentes, non tamen, ut aliis in regionibus, magnæ non dense, non ita dumis horridæ. Apud Cenomannos variæ sunt, *Les Forests de Versay, Longaulney, Persy, Sille, Charnay, Andain, Maine, Concise* apud Britannos Inferiores, *de Bostblanc, de Toron, de Gnierche*; apud pictones, *Les Forests de Mouliore, Dyne, Bressa, Ligne*. & aliæ: apud Bituriges *Silva Roberto* cum aliis visitur; apud Andegavos, *Loursaire & Marson*. Totus Bononiensium Ager una quasi obsessus est Silva, cuius partes, *Les Bois de Surene, Celles, Hardelot, Dalles, Bourfin*. Apud Veromanduos haud procul Perona Nemora sunt *Recoigne & Bonhâ* Apud Picardos, *Bois de Baine, de Beaulieu, de la Fere, de Coussi*. Nec suis caret Silvæ Lotharingiæ *Warned-Waldt, le Banbois, Bois de Mondon, de Heyde, de S. Benoyt, de la Voyge, Mortaigne, Doseyne*. In Burgundiis multæ sunt silvæ, quarum nunc non occurrunt nomina. Alias prætereo, quæ passim per Gallias hic ibi sparsæ. *Arduenna*, hodie potissima pars est in Inferiore Germania, ideoque ibi describenda, *Gallicam* vocat Claudius: & *Silvam Galliam maximam* Cæsar lib. vi. de bello Gallico, quod olim esset in Gallia Belgica. Gallos vero eodem modo deditos Religioni, atque inter primos fuisse qui Christianam Religionem amplexi sint, & semper per reliquis eam servaverint & coluerint, non solum Veterum scripta & monumenta: sed etiam Templâ: aliaque Religionis loca destinata testantur, quæ in urbibus & pagis ubique magno numero conspiciuntur. Certe in una urbe parisiensi LXXIX universim numerantur: inter ea augustissimū, Cathedrale D. Virginis, quod jactis ab Philippo Augusto anno cxx cxc. fundamentis, serio ædificari coeptum cccclvii, D. Ludovico regnante: ex Gallia miraculis præcipuum. Columnis cxx sustinetur, Longitudo passuum clxxiv: latitudo lx: altitudo c. Chorus lapide cinctus: Historiis ex veteri Novoque Testamento insculptis. In ambitu habet Sacella xlv. ferreis Clathris munita. Universim Portæ xi. In fronte tres biforæ, statius xxviii Regum insignes. Ad latera Turres visuntur, seu Moles verius Campanariæ, altitudine xxxiv Cubitorum. Campana Maxima, cui ab Maria Virgine cognomen, viginti Viros flagitat pulsanda: Sonitus sereno cœlo per septem Leucas facile auditur.

Silvæ.

Opera publica.

Insuper